

ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 30 ΜΑΪΟΥ 2003
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

Κείμενο διδαγμένο από το πρωτότυπο
Λυσίου, Ὑπὲρ Μαντιθέου, §§ 10-12

- 10** Ἐγὼ γὰρ πρῶτον μὲν, οὐσίας μοι οὐ πολλῆς καταλειφθείσης διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ πατρὸς καὶ τὰς τῆς πόλεως, δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα ἐπιδοὺς τριάκοντα μνᾶς ἑκατέρω, πρὸς τὸν ἀδελφὸν δ' οὕτως ἐνειμάμην ὥστ' ἐκεῖνον πλέον ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ τῶν πατρῶων, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας οὕτως βεβίωκα ὥστε μηδεπώποτε μοι μηδὲ πρὸς ἓνα μηδὲν ἔγκλημα γενέσθαι.
- 11** καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτως διώκηκα· περὶ δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἠγοῦμαι τεκμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπεικειίας, ὅτι τῶν νεωτέρων ὅσοι περὶ κύβους ἢ πότους ἢ [περὶ] τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὄψεσθέ μοι διαφόρους ὄντας, καὶ πλεῖστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους. καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐπεθυμοῦμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην
- 12** γνώμην εἶχον περὶ ἐμοῦ. ἔτι δ', ὦ βουλή, οὐδεὶς ἂν ἀποδείξαι περὶ ἐμοῦ δύναιτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγενημένην· καίτοι ἑτέρους ὁρᾶτε πολλάκις εἰς τοιούτους ἀγῶνας καθεστηκότας.

A. Από το κείμενο που σας δόθηκε να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το τμήμα: "*περὶ δὲ τῶν κοινῶν ... εἰσαγγελίαν γεγενημένην*".

Μονάδες 10

B. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

1. Στις παραγράφους 11 και 12 του κειμένου που σας δόθηκε ο Μαντίθεος αναφέρεται στη συμπεριφορά του στη δημόσια ζωή. Να επισημάνετε τις αντιθέσεις με τις οποίες ο ίδιος αναδεικνύει το ήθος του.

Μονάδες 15

2. ***δίκην, γραφήν, είσαγγελίαν:*** Να δώσετε το περιεχόμενο των νομικών αυτών όρων του κειμένου.

Μονάδες 15

3. Τι γνωρίζετε για τους αρχαίους δικανικούς λόγους;

Μονάδες 10

4. Να γράψετε δύο ομόρριζα, απλά ή σύνθετα (της αρχαίας ή της νέας ελληνικής) για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

πόλεως, ἐπιδοὺς, ἀκολασίας, τυγχάνουσι, ὄρᾳτε.

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Πλουτάρχου, Περί παιδων ἀγωγῆς, κεφ. 13

Ἦδη δέ τινας ἐγὼ εἶδον πατέρας, οἷς τὸ λίαν φιλεῖν τοῦ μὴ φιλεῖν αἴτιον κατέστη. τί δ' ἐστὶν ὃ βούλομαι λέγειν; (ἵνα τῷ παραδείγματι φαινότερον ποιήσω τὸν λόγον;) σπεύδοντες γὰρ τοὺς παῖδας ἐν πᾶσι τάχιον πρωτεῦσαι πόνους αὐτοῖς ὑπερμέτρους ἐπιβάλλουσιν, οἷς ἀπαυδῶντες ἐκπίπτουσι, καὶ ἄλλως βαρυνόμενοι ταῖς κακοπαθείαις οὐ δέχονται τὴν μάθησιν εὐηνίως. ὥσπερ γὰρ τὰ φυτὰ τοῖς μὲν μετρίοις ὕδασι τρέφεται, τοῖς δὲ πολλοῖς πνίγεται, τὸν αὐτὸν τρόπον ψυχὴ τοῖς μὲν συμμέτροις αὖξεται πόνοις, τοῖς δ' ὑπερβάλλουσι βαπτίζεται.

τὸ λίαν φιλεῖν = ἡ υπερβολικὴ ἀγάπη

κατέστη = συνήθως γίνεται

ἐκπίπτουσι = καταβάλλονται ἀπὸ κούραση, εξαντλοῦνται

εὐηνίως = με ευχαρίστηση

βαπτίζεται = καταβυθίζεται, καταποντίζεται.

1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το παραπάνω κείμενο.

Μονάδες 20

2. α. Να γράψετε τη γενική του ενικού αριθμού των παρακάτω λέξεων στο γένος που βρίσκεται η καθεμιά απ' αυτές:

πατέρας, ὃ, παῖδας, μάθησιν, συμμέτροις.

Μονάδες 5

- β. Για καθέναν ἀπὸ τους παρακάτω ρηματικούς τύπους να γράψετε το πρῶτο ἐνικό πρόσωπο

του παρατατικού της οριστικής στη φωνή που βρίσκεται:

λέγειν, ποιήσω, επιβάλλουσιν, εκπίπτουσι, τρέφεται.

Μονάδες 5

3. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας την παρακάτω άσκηση συμπληρώνοντας τα κενά, ώστε να χαρακτηρίζεται πλήρως η συντακτική λειτουργία των εξής λέξεων του κειμένου:

λέγειν:	είναι στο
τὸν λόγον:	είναι στο
τοὺς παῖδας:	είναι στο
ὑπερμέτρους:	είναι στο
τοῖς συμμέτροις:	είναι στο

Μονάδες 10

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνον τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Δεν θα μεταφέρετε στο τετράδιο τα κείμενα και τις ερωτήσεις.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και το φωτοαντίγραφο.
3. Να μεταφράσετε ό,τι σας ζητείται από το διδαγμένο κείμενο και ολόκληρο το αδίδακτο.
4. Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες από τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μία (1) ώρα μετά την έναρξη της εξέτασης.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ